

Joko sinä tunnet Kiertotalouden Tallimallin?

5.11.2020

Kiertotaloudella tarkoitetaan talousmallia, jossa ei jatkuvasti tuoteta uusia tavaroita, vaan kulutus perustuu omistamisen sijaan mm. palveluiden käyttämiseen jakamalla, vuokraamalla ja kierrättämällä. Tavarain elinkaaren lopussa siihen käytettyjä materiaaleja ei tuhota lopullisesti, vaan kiertotaloudessa niistä syntyy yhä uudelleen uusia tuotteita. (Sitra 2020.)

Jotta kiertotalouden mukaista kestävästä ajattelusta voitaisiin tukea ja lisätä myös korkeakouluissa, SeAMK Ruoka -yksikössä on kehitetty uutena opetusmallina Kiertotalouden Tallimalli. Tallimallin avulla opiskelija itse aktiivisesti kehittää omaa kiertotalousosaamistaan osana koulutusohjelmansa opintoja. Opiskelijan liittyessä Kiertotalouden Tallimalliin, hänestä tulee kiertotaloustallilainen. Tiiviissä yhteistyössä ohjaavan opettajan kanssa opiskelijalle räätälöidään tehtävät ja koulutusmateriaalit yksilöllisesti jokaiselle kurssille siten, että ne lisäävät opiskelijan kiertotalousosaamista. Tallimallin mukainen opiskelujen suorittaminen näkyy opiskelijan tutkintotodistuksessa painoalana ja hän saa suorituksistaan todistuksen. (Seppälä-Kolkka 2019.)

Maailmaa vihreiden lasien läpi

Voidaan kuvitella, että Tallimallissa opiskelija asettaa ”kiertotalouden vihreät lasit” silmilleen ja alkaa tarkastella maailmaa kiertotalouden näkökulmasta käsin; jokainen opintojakso tehtävänantoineen, harjoitustöineen ja tentteineen suoritetaan ottamalla kestävyys ja kiertotalous kokonaisvaltaisesti huomioon. Esimerkiksi yrityksen markkinointisuunnitelmaa tehdessään, opiskelija huomioi kestävä kehityksen yrityksen toiminnoissa ja vastuullisuusviestinnässä.

Tallimallin opintoja voidaan suorittaa myös opiskelijaryhmittäin. Tällöin koko ryhmä sitoutuu opettajan ohjauksessa suorittamaan yhden kokonaisen opintojakson kiertotalousnäkökulmasta. Koko ryhmä pääsee yhdessä pohtimaan tehtäviä kiertotalouden näkökulmasta, keskustelemaan ja tuottamaan uusia oivalluksia. Ryhmämallin ansiosta, useampi opiskelija saattaa innostua aiheesta ja liittyä kiertotaloustallilaiseksi suorittaakseen itsenäisesti lisää kiertotalouteen suuntautuneita opintojaksoja.

Kiertotalousosaamista jokaiselle koulutusosalalle

Tallimalli on nerokas opetusmalli, sillä sen mukaisia opintoja voi suorittaa omasta koulutusosalasta riippumatta. Kiertotalous ja kestävä kehitys koskettaa opiskelijoita kaikilla SeAMKin koulutusaloilla nyt ja tulevaisuudessa. Tallimallin mukaiset kiertotalousnäkökulmaiset opinnot ovat helposti räätälöitävissä eri koulutusalojen sisälle. Esimerkiksi tulevien sairaanhoitajien, rakennusinsinöörien, restonomien tai kulttuurituottajienkin, tulee ottaa

kestävä kehitys ja kiertotalous huomioon tulevissa työtehtävissään. Siksi kiertotalous kannattaa huomioida omissa opinnoissaan tallimallin avulla ja erikoistua alan osaajaksi jo nyt.

Ammattikorkeakoulujen kiertotalousosaamista on parannettu vuosina 2018–2020 Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamalla, 19 ammattikorkeakoulun yhteisellä hankkeella. Hyviä tuloksia tuottanut Kiertotalousosaamista ammattikorkeakouluihin-hanke päättyy vuoden 2020 lopussa. Hankkeen avulla on muun muassa tunnistettu 15 erilaista kiertotalouden oppimisympäristöä, joiden avulla kaikki ammattikorkeakoulut voivat lisätä kiertotalousopetusta ja siten nostaa opiskelijoiden kiertotalousosaamista. Kiertotalouden Tallimalli on yksi esimerkki kehitetyistä oppimisympäristöistä, joka on mallinnettavissa muihinkin korkeakouluihin. (Kiertotalous AMK 2020.)

Elina Huhta

Asiantuntija TKI

Kiertotalousosaamista ammattikorkeakouluihin

SeAMK Ruoka

Lähteet:

Sitra. 2020. Kiertotalous. Saatavana: <https://www.sitra.fi/aiheet/kiertotalous/>

Seppälä-Kolkka Taina: Ruokaketjun kiertotalouden kehittämishankkeen Talli-malli-podcast 23.4.2019.

Saatavana: <https://www.youtube.com/watch?v=ol7r-XsNsB8>

Kiertotalous AMK. 2020. Kiertotalousosaamista Ammattikorkeakouluihin-hankkeen kotisivut. Saatavana:

<https://kiertotalousamk.turkuamk.fi/>